

(3 Hours)

QP Code : CY-2490

[Total Marks : 100]

Q I) Answer the following questions two to three sentences

20 marks

- 1) In which matter part I, II and IV of arbitration and conciliation act 1996 extend to Jammu and Kashmir?
- 2) Explain the term "award conflict with public policy".
- 3) Within how many days the two appointed arbitrators shall appoint a presiding arbitrator.
- 4) Explain the maxim 'Nemo Judex in Causa Sua'.
- 5) Can award be given according to agreed terms of settlement?
- 6) Within how many days an arbitral tribunal is empowered to make correction in award on its own initiative.
- 7) When the award should be considered as final award?
- 8) Can conciliator be presented as a witness in court?
- 9) State the number of conciliators can appointed by parties.
- 10) What is an object of Lok Adalat?

QII) Write short notes on (any four)

20 marks

- a) Importance of Lok Adalat for judicial system.
- b) Conventional award
- c) Difference between an arbitration and conciliation
- d) Arbitration tribunals
- e) Power of chief justice to appoint an arbitrator
- f) Forms and contents of an arbitral award.

QIII) Attempt any two situational problems...

12 marks

- a) Mr. Abhay and Mr. Bhushan are in legal relationship forms an arbitral tribunal for certain disputes in them. Mr. Abhay submitted dispute to tribunal which was not mention in arbitration agreement. Mr. Bhushan also submitted supporting documents to have amicable settlement between them. An award was declared by tribunal.
 - 1) Can such award be considered as valid award? why?
 - 2) Whether the signature of all the arbitrators is compulsory on an award?
 - 3) In which court an application for setting aside an award is made?

[TURN OVER]

- b) Mr. Abhay and Mr. Suvarnan had appointed an arbitrator for their present dispute. Mr. Abhay submitted statement of claim ..
- 1) What will happen if Mr. Abhay dies during procedure?
 - 2) Is the procedure terminated if Mr. Suvarnan fails to submit statement of defense to Mr. Solanki.?
 - 3) What will be the effect on procedure if Mr. Solanki an arbitrator dies during arbitration procedure?
- c) Parties in dispute constitute an arbitral tribunal with 4 arbitrators, according to an arbitration agreement between them.
- 1) Is the award declared by such tribunal has validity?
 - 2) Who will appoint a presiding arbitrator?
 - 3) When a court has an authority to appoint an arbitrator?

IV) Attempt any four of the following

48 marks

- 1) Discuss the composition, jurisdiction and powers of the arbitral tribunal.
 - 2) State the grounds for setting aside of an award.
 - 3) Explain, 'conciliation procedure is more easy than an arbitration procedure.'
 - 4) Importance of Lok Adalat for judicial system
 - 5) Explain the importance of two major conventions for enforcement of foreign award
 - 6) "Ex parte award is weapon in hands of an arbitrator with restricted use". Explain
-

[TURN OVER

वेळ :- ३ तास

गुण १००

प्र. १ला पुढील प्रश्नांची दोन ते तीन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

गुण २०

- अ) लवाद व समेट कायदा १९९६ मधील १, ३ आणि ४ भागातील कोणता विषय जम्मू आणि काश्मिरसाठी लागू होतो?
- ब) "लोकहित विरोधी निवाडा" ही संज्ञा स्पष्ट करा?
- क) दोन नियुक्त लवादांनी किती दिवसांत अध्यक्षीय लवादाची नेमणूक करणे गरजेचे आहे.
- ड) "नेमो ज्युडेक्स इन कॉझा सुआ" ह्या नीतीवचनाचा अर्थ विषद करा.
- इ) समेटाच्या ठरलेल्या तरतूदीवरून लवाद निर्णय देता येईल का?
- ई) लवाद समितीला स्वतःहून किती दिवसांत लवाद निर्णयांतील त्रुटींची दुरुस्ती करता येते?
- उ) लवाद निर्णय हा अंतिम लवाद निर्णय म्हणून कधी समजता येतो?
- ऊ) समेट कर्त्याला न्यायालयामध्ये साक्षीदार म्हणून उभे करता येते का?
- ए) किती समेटकर्त्यांची नियुक्ती कायदानुसार पक्षकारास करता येते?
- ऐ) लोक अदालतचे उद्दीष्टे काय?

प्र. २ या द्या लिहा (फक्त चार)

गुण २०

- अ) लोकअदालतचे समाजात असलेले महत्त्व
- ब) अभिसंधी निवाडा
- क) लवाद व समेट ह्या मधील फरक सांगा
- ड) लवाद समिती
- इ) मुख्य न्यायाधीशाचे लवादास नियुक्त करण्याचे अधिकार.
- ई) लवाद निर्णयाचा आराखडा व आवश्यक बाबी.

प्र. ३ या खालील पैकी कोणत्याही दोन परिस्थितीजन्य प्रश्नांची उत्तरे द्या

गुण १२

अ श्री. अभय आणि श्री. भुषण यांनी त्यांच्यातील वाद मिटविण्यासाठी लवाद समितीची स्थापना केली. वाद झाल्यानंतर श्री. अभय ह्यांनी जो वाद लवाद समितीकडे सुपुर्द केला. तो लवाद करारामध्ये नमुद नव्हता. श्री. भुषण ह्यांनी सुद्धा समझोता होण्याच्या दृष्टीने अत्यावश्यक कागदपत्रे लवादाकडे सुपुर्द केली. आणि लवाद समितीने लवाद निर्णय जाहिर केला.

- १ वरिल संदर्भातील लवाद निर्णय हा वैध मानला जाऊ शकतो का? का?
- २ लवाद समितीतील सर्व लवादांची सही लवाद निर्णयावर असणे आवश्यक आहे का?
- ३ कोणत्या न्यायालयामध्ये लवाद निर्णय रद्द करण्याचा अर्ज दाखल करता येतो?

- ब श्री. अभय आणि श्री. सुर्वनन हयांच्यामध्ये वाद झाल्यामुळे त्यांनी श्री. सोलंकी यांची लवाद म्हणून नेमणूक केली. श्री. अभय यांनी मागणी पत्र लवादकडे सादर केले.
- १ लवाद प्रक्रिया चालू असताना श्री. अभय यांचा मृत्यु झाल्यास लवाद प्रक्रियेवर का परिणाम होतील?
 - २ श्री. सुर्वनन यांनी बचाव पत्र सादर न केल्यास श्री. सोलंकी एकतर्फी निर्णय देऊ शकतात?
 - ३ श्री. सुर्वनन यांचे निधन झाल्यास लवाद प्रक्रियेवर का परिणाम होतील?
- क लवाद करारामध्ये ठरल्याप्रमाणे वाद झाल्यानंतर सर्व पक्षकारांनी मिळून लवाद समितीमध्ये चार लवादांची नेमणूक केली.
- १ लवाद मंडळांनी दिलेला निर्णय हा वैध मानला जाईल का?
 - २ अध्यक्षीय लवादाची निवड कोण करू शकतो?
 - ३ लवाद नेमण्याचे अधिकार कोर्टाला कधी प्राप्त होतात?
- प्र ४था खालील पैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे द्या.
- गुण ४८
- अ लवाद मंडळांची रचना, अधिकारक्षेत्र व अधिकार सविस्तर सांगा.
 - ब लवाद निर्णय कधी रद्द करण्याची कारणे सांगा.
 - क "समेट प्रक्रिया ही लवाद प्रक्रियेक्षा जास्त सोपी असते." स्पष्ट करा.
 - ड "लोक अदालत"चे कार्यदेशीर प्रणालीमध्ये महत्त्व सांगा.
 - इ आंतरराष्ट्रीय निवाड्याच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीने महत्वाचे असलेल्या दोन अभिसंधी करारांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - ई "एकतर्फी निर्णय हा मर्यादीत वापरासाठी दिलेले लवादाच्या हातातील एक हत्यार आहे." स्पष्ट करा.